

herhjemme. (Afbrydelse). Svordan de i den Henseende have det i Vendsyssel, kjender jeg ikke Noget til, men hos os er man langt fremme. Dernæst vil jeg henvende et Par Ord til det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm). Først vil jeg sige til det ærede Medlem, hvad jeg før sagde: Hvad der gavner Landbruget, gavner det Hele. Jeg skal nævne et simpelt Exempel derpaa. I den Tid, da Landbruget gik fremad, saa sagde Kjøbstads mændene i Begyndelsen: Vi regne ikke Bønderne for en sur Silb, den Bondetorst! Men det forandrer sig efterhaanden. Enkelte kom lidt efter lidt i Tanker om, at det gaar ikke an at sige saaledes. Nei, vi have lært dem at respektere os, og det skulle vi fremdeles lære dem. Nu hører man Kjøbstadsmanden sige: Sid det saaledes maa blive ved at gaa opad for Landboerne; have de Noget, have vi ogsaa, og Arbeiderne ligesaa. Det var et prægtigt Venstabs. Men komme vi nu til Bjerne, vil jeg kun sige det, at naar vi gaa op ad Gaden eller nedad Gaden — jeg tænker mig saaledes i den gode gamle By, Aarhus — staa Manufakturhandlerkommisærerne i Dørene, idet der ikke er Noget at bestille indenfor, og sige til os: Det er saa længe siden, vi have set Dem, kom indenfor, men vi maa svare dem: Nei, vi maa indskrænke os, vi have ingen Penge. Komme vi forbi Stomageren, falder han paa os og siger: Kom dog indenfor, det er længe siden, vi har set Dem; men vi maa svare: Nei, vi maa nøies med de Pjalter, vi gaa med paa Fodderne. Komme vi til Stræbderen, og han siger: Skal I ikke have Ser nye Klæder? maa vi svare ham, som vi svarede de Andre: Desværre, vi have ingen Penge, vi maa indskrænke os. Det viser, at gaar det opad for Landbruget, er det ogsaa godt for Kjøbstæderne, og derfor siger jeg, at det, der gavner Landbrugerne, gavner hele Samfundet; det er en Kæde det Hele. Hvorledes det nu har sig med Hensyn hertil i den store Stad Kjøbenhavn, tør jeg ikke sige. Jeg veed ikke, om Haandværkerne her særlig have Monopol paa, at deres Runder ikke kunne slippe op. Derimod kjender jeg det i Bjerne. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm) sagde — jeg kan huske det, jeg har ikke set efter i Tidenden, og da det var i Gaar, han udtalte det, er Tidenden maaste ikke udfkommen — at det vil ikke give Arbeiderne en Dre, om vi faae mere for visse Produkter. Jeg stulde huske meget feil, om han ikke sagde det, men saa paa staar jeg, at det ikke er rigtigt; vi have Kjendsgjerninger for det Modsatte. Den

Gang, Priserne gik op og Indtægterne steg for Landbruget, steg Lønnen for Tjenerne og Daglønnen for Arbeiderne, men nu ere de atter sunkne med en Trediedel, og vide de Herrer hvorfor? Vi ere nødte dertil, thi det kan ikke nytte, at vi love det, som vi ikke kunne betale. Det samme ærede Medlem paafalder det saa deilige Kunstsmør, og han havde en Kollega derovre ved Binduerne, som ogsaa begyndte at falde paa det. Med Hensyn dertil vil jeg gjøre en lille Afstikker til Sylland. Vi hører, vi jydste Bønder, ere nu saaledes indrettede, og det finder jeg rigtigt, at vi i Almindelighed kun have eet Bord, hvorved Alle spise af et og samme Fad. Saaledes er det i Sylland, og jeg vil sige til de to ærede Medlemmer, der have staaet sig sammen og holde paa Kunstsmørret: Stulde det være saa forførdeligt for de Herrer at spise godt Fedt. Vi Bønder maa spise Fedt de to Trediedele af Aaret. (Afbrydelse.) Ja, Enhver har jo Lov til at spise, hvad han vil, men det er, ligesom om Smør stulde være helt uundværligt, saaledes som de kalde paa Kunstsmørret og sige, at det vil være et billigt Surrogat, men Fedt er virkelig ogsaa billigt, billigere end Kunstsmør. Vi Bønder spise for det Meste altid Fedt undtagen ved særlige Høitider, thi da have vi altid lidt Smør i Reserve. Derfor vil jeg sige til de ærede Medlemmer for Kjøbenhavns 1ste og 5te Valgkreds (E. F. Larsen og P. Holm): Er det forargeligt at spise Fedt, naar man ikke kan betale for Smør? Den danske Arbeider i Sylland siger til os: Godt, vi kunne ikke være behjendte at forfaste Fedt, naar I selv spise det. Nu veed jeg ikke, hvad det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (E. F. Larsen) er vant til at spise; det tør jeg ikke sige Noget om; det kan være haardt nok for ham at begynde at spise Fedt, men det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (P. Holm) har jo selv sagt, at han er bondefødt, og han maa kunne være med til at sige: Sid vi aldrig stulde komme til at mangle Fedt paa Brødet. Jeg kunde endnu ønske at sige et Par Ord til det ærede Medlem for Odense Amts 3die Valgkreds (Berntsen). Han hævede sig saa høit over, at vi Bønder her i dette Stykke alliere os med Godseierne, Herremændene, Proprietærene o. s. v., men saa vil jeg spørge det ærede Medlem: Have vi ikke Meget tilfælles i det Spørgsmaal som her foreligger, og som er et økonomisk og ikke et politisk Spørgsmaal? og jeg vil spørge det ærede Medlem, hvilke Interesser han har tilfælles med dem derovre ved Binduerne. Jeg kan